

Sygn. akt IX Ka 1745/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Szeliga (spr.)

Sędziowie: SO Zbigniew Karamara

SO Leszek Grzesiak

Protokolant: st.sekr.sądowy Dorota Ziółkowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Kędziory

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2013 roku

sprawy Ł. K. (1)

oskarżonego o przestępstwa z art. 191 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.; art. 190 § 1 k.k.; art. 189 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 276 k.k.

i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

G. Z.

oskarżonego o przestępstwo z art. 189 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego Ł. K. (1)

i oskarżonego G. Z.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 14 czerwca 2013 roku sygn. akt XII K 399/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IX Ka 1745/13

UZASADNIENIE

stosownie do treści art. 423 par. 1 a k.p.k. sporządzone w zakresie odnoszącym się do oskarżonego Ł. K. (1).

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt XII K 399/12:

I. uznał Ł. K. (1) za winnego tego, że w dacie bliżej nieustalonej w lutym 2012 roku w B. stosował wobec M. P. (1) przemoc polegającą na jednokrotnym uderzeniu w lewą nogę i dwukrotnym uderzeniu w lewą rękę metalową rurką w celu wymuszenia wierzytelności w postaci kosztów wyjazdu zagranicznego w kwocie nie mniejszej niż 500 złotych, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu, co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej

za podobne przestępstwo umyślne wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 30 sierpnia 2005 roku w sprawie IX K 562/05, którą odbywał w okresie od 22 stycznia 2009 roku do dnia 18 listopada 2010 roku

tj. przestępstwa z art. 191 par. 2 k.k. w zw. z art. 64 par. 1 k.k. i za to na mocy art. 191 par. 2 k.k. wymierzył Ł. K. (1) karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. uznał Ł. K. (1) za winnego tego, że w dniu 19 lutego 2012 roku w K. groził M. P. (1) pozbawieniem życia, a groźby te wzbudziły u M. P. (1) uzasadnioną obawę, że będą spełnione

tj. przestępstwa z art. 190 par. 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył Ł. K. (1) karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

III. uznał Ł. K. (1) i G. Z. za winnych tego, że w dniu 19 lutego 2012 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu pozbawili wolności M. P. (1) w ten sposób, że przetrzymywali i przewozili wyżej wymienionego w bagażniku samochodu marki B. (...) o nr rej. (...), a także działając wspólnie i w porozumieniu stosowali wobec M. P. (1) przemoc, w ten sposób, że Ł. K. (1) przytrzymał, kopał, uderzał ręką M. P. (1) w twarz oraz uderzał M. P. (1) po głowie, rękach i nogach kluczem typu „żabka”, co spowodowało u pokrzywdzonego obrażenia w postaci sińców z obrzękiem na twarzy, kończynach dolnych i górnych, otarć naskórka na kończynach dolnych, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała M. P. (1) na czas trwający nie dłużej niż 7 dni, a G. Z. przytrzymał i uderzył ręką w twarz M. P. (1), którą to przemoc oskarżeni stosowali w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności Ł. K. (1) w postaci kosztów wyjazdu zagranicznego w kwocie nie mniejszej niż 500 złotych, oraz zabrali portfel wartości 5 złotych z dowodem osobistym oraz dokumentem w postaci decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie dotyczącej przyznania zasiłku, przy czym Ł. K. (1) czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu, co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za podobne przestępstwo umyślne wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 30 sierpnia 2005 roku w sprawie IX K 562/05, którą odbywał w okresie od 22 stycznia 2009 roku do dnia 18 listopada 2010 roku

tj. w stosunku do oskarżonego Ł. K. (1) przestępstwa z art. 189 par. 1 k.k., art. 191 par. 2 k.k., art. 157 par. 2 k.k. w zw. z art. 11 par. 2 k.k. w zw. z art. 64 par. 1 k.k. a w stosunku do oskarżonego G. Z. przestępstwa z art. 189 par. 1 k.k., art. 191 par. 2 k.k., art. 157 par. 2 k.k. w zw. z art. 11 par. 2 k.k. i za to na mocy art. 191 par. 2 k.k. w zw. z art. 11 par. 3 k.k. wymierzył oskarżonemu Ł. K. (1) karę 3 lat pozbawienia wolności a oskarżonemu G. Z. karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 par. 1 k.k. orzeczone wobec Ł. K. (1) w punktach I, II i III kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu, jako karę łączną karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Zasądził od Ł. K. (1) i G. Z. na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 805 złotych tytułem części kosztów sądowych, zwalniając ich od ponoszenia tych kosztów w pozostałej części.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego Ł. K. (1) i oskarżony G. Z..

Obrońca oskarżonego Ł. K. (1) zaskarżył wyrok na jego korzyść w całości zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na jego treść, a to art. 7 k.p.k., art. 5 par. 2 k.p.k., art. 410 k.p.k. wynikające z dokonania ustaleń faktycznych z naruszeniem swobodnej oceny dowodów, w szczególności przyznanie wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom pokrzywdzonego, niekonsekwentnym i rażąco niespójnym, opartym zgodnie z twierdzeniami samego pokrzywdzonego w znacznej części na urojeniach wynikających z zaburzeń osobowości będących rezultatem uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych a nadto niepełne uwzględnienie dowodów korzystnych dla oskarżonego i interpretację niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, a wyrażający się w ustaleniu, że w inkryminowanym czasie oskarżony stosował wobec M. P. (1) przemoc fizyczną w celu wyegzekwowania wierzytelności, a nadto groził w/w pozbawieniem życia, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy

nie potwierdził zaistnienia w/w okoliczności, zaś bezsporne burzliwe relacje oskarżonego z pokrzywdzonym na tle wzajemnych rozliczeń finansowych, miały charakter obustronny, a ich przebieg nie mógł wywołać w pokrzywdzonym obiektywnie uzasadnionego przekonania o możliwości pozbawienia go życia przez oskarżonego,

zaś z ostrożności procesowej

3. rażącą niewspółmierność [surowość] orzeczonej kary bezwzględnego pozbawienia wolności nieadekwatną do stopnia zawinienia oraz społecznej szkodliwości czynu, w szczególności przy uwzględnieniu zaburzeń psychicznych oskarżonego istniejących w chwili czynu, a nadto nieuwzględniającą w sposób dostateczny okoliczności łagodzących.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego Ł. K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji a z ostrożności procesowej o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. K. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie podnieść należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził przewód sądowy, a w jego ramach postępowanie dowodowe. Zebrane w ten sposób dowody poddał całościowej ocenie, nie zawierającej żadnych błędów natury faktycznej i logicznej. Ocena ta czyni zadość przepisom art. 2 par. 2, art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k. Sąd I instancji przeprowadzone dowody ocenił z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasad logicznego rozumowania. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, którym dowodom dał wiarę, a którym przymiotu wiarygodności odmówił. Sąd Okręgowy w pełni tę ocenę akceptuje.

Zdaniem Sądu Okręgowego apelacja kwestionując ustalenia Sądu Rejonowego stanowi jedynie nieprzekonywującą polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji i nie zawiera żadnych rzeczowych argumentów, które byłyby w stanie skutecznie podważyć ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i trafność dokonanych ustaleń faktycznych.

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. K. sprowadza się w istocie do kwestionowania prawidłowości oceny zeznań pokrzywdzonego M. P. (1). Zarzut ten jest chybiony.

Prawidłowo Sąd I instancji nadał przymiot wiarygodności zeznaniom świadka M. P. złożonym w toku postępowania przygotowawczego na ich podstawie ustalając przebieg zdarzeń opisanych w zarzutach. Faktem jest, że zeznania M. P. składane w toku procesu nie są spójne. W pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy ocenił każdą z wersji przedstawionych przez pokrzywdzonego i ocena ta nie budzi żadnych zastrzeżeń sądu odwoławczego.

Skarżący w apelacji eksponując niekonsekwencje w zeznaniach pokrzywdzonego, jak również fakt występujących u niego zaburzeń osobowości spowodowanych uzależnieniem od alkoholu i środków psychoaktywnych pomija dowody niekorzystne dla oskarżonego a potwierdzające pierwsze z zeznań M. P.. Zeznania pokrzywdzonego nie są jedynym dowodem stanowiącym podstawę ustaleń Sądu Rejonowego.

Podkreślić należy, że sam dowód z przesłuchania pokrzywdzonego został przez Sąd I instancji przeprowadzony wnikliwie, z udziałem biegłego psychologa, jak również szczegółowo został przeanalizowany i oceniony. Skarżący pomija w apelacji, że w ocenie biegłego pomimo znajdowania się w czasie zdarzenia w stanie upojenia alkoholowego pokrzywdzony nie miał całkowicie zaburzonej orientacji i pamięci, choć stan ten utrudniał mu dokładne zaobserwowanie i zapamiętywanie przebiegu zdarzenia. Z dokumentacji lekarskiej nie wynika także, aby M. P. miał rozpoznane majaczenie [delirium], choć biegły tego nie wyklucza [k.738-743]. Skarżący eksponując tę część opinii pomija stwierdzenie biegłego, że jest to mało prawdopodobne.

Trafnie Sąd Rejonowy uznał, że zmiana treści zeznań pokrzywdzonego z umniejszeniem roli oskarżonych w zajściu wynika z jego obawy przed oskarżonymi. Zeznania, bowiem M. P., którym nadano przymiot wiarygodności znajdują potwierdzenie w innych dowodach, których wiarygodności skarżący nie podważa skutecznie w apelacji.

Zeznania, co do pobicia i gróźb z punktu I i II aktu oskarżenia potwierdzili rodzice pokrzywdzonego, którzy widzieli obrażenia ciała syna i słyszeli jego relację, co do tego, że został pobity. W apelacji pominięto fakt, że S. P. nie tylko przekazała Ł. K. (1) na poczet długu syna kwotę 200 złotych, ale słyszała wypowiedz tego oskarżonego, że jak nie odda tych pieniędzy to się z nim policzy i że jak go teraz zabierze, to już go nie przywiezie [k. 2-30, 514]. Jest to relacja bezpośrednia świadka, co do gróźb, a nie jak twierdzi skarżący pośrednia. Okoliczności te potwierdzone zostały przez H. P. i Ł. P., który zeznał, że matka pokrzywdzonego pożyczyła pieniądze by oddać dług syna gdyż chcą go zabić. Dowody te jednoznacznie uwiarygadniają relację pokrzywdzonego stanowiącą podstawę ustaleń Sądu Rejonowego.

Chybione są zarzuty skarżącego, że dowody niemające bezpośredniego charakteru nie podważają w żadnej części wersji zdarzeń przedstawionej przez oskarżonego. Co do zajścia z dnia 19 lutego 2012r. wersja przedstawiona przez Ł. K. (1) została podważona nie tylko przez zeznania pokrzywdzonego, ale także bezpośrednich świadków, którzy obserwowali część zajścia. Odmiennie niż Ł. K. świadkowie S. i H. P. oraz M. B. i E. M. zeznali, że pokrzywdzony został przez sprawców umieszczony i zamknięty w bagażniku samochodu przy użyciu siły. Szczególnie istotne są zeznania M. B., która jest osobą obcą dla stron i jednoznacznie zeznała, że oskarżeni szarpali pokrzywdzonego i siłą wepchnęli go do bagażnika. Z jej relacji wynika, że pokrzywdzony stawiał temu opór, ale został przez sprawców siłą wepchnięty do bagażnika, a nie tak jak twierdzili oskarżeni, że przypadkiem do niego wpadł. Zeznania tych świadków są ze sobą zbieżne i słusznie zostały uznane przez Sąd I instancji za wiarygodne. Skarżący pomija te dowody, które przecież wskazują na wiarygodność relacji pokrzywdzonego, co do użycia wobec niego przemocy.

Fakt zadawania pokrzywdzonemu uderzeń potwierdza natomiast opinia biegłego lekarza G. L., gdzie opisano rodzaj i ilość powstałych u M. P. obrażeń. Biegły dokonał oględzin w dniu 20 lutego 2012r. i wskazał też, że powstały one na skutek urazów zadanych narzędziem twardym, tępym lub tępokrawędzistym. Zarzut podniesiony w apelacji, że brak jest obdukcji lekarskiej jest sprzeczny z powołanym wyżej dowodem.

Nie ma również racji skarżący, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy art. 5 par. 2 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Wątpliwości, o jakich mowa w przepisie art. 5 par. 2 k.p.k., odnoszą się do zagadnień związanych z ustaleniami faktycznymi, a więc do sytuacji, gdy z zebranego materiału dowodowego wynikają różne wersje, a żadnej z nich nie daje się wyeliminować drogą dostępnej weryfikacji. Nie należą do nich natomiast wątpliwości związane z problemem oceny dowodów, a więc, który z wzajemnie sprzecznych dowodów zasługuje na wiarę, a który tego waloru nie ma. Jeżeli sąd dokona ustaleń na podstawie swobodnej oceny dowodów, odpowiadającej zasadom logiki i doświadczenia życiowego i w zgodzie z przepisem art. 410 k.p.k. - tak jak w przedmiotowej sprawie, a ustalenia te są stanowcze, to nie może zachodzić obraza art. 5 par. 2 k.p.k. W apelacji nie wskazano też, które dowody w swej ocenie miały pominąć Sąd Rejonowy by można mówić o obrazie art. 410 k.p.k. Ocena zaprezentowana w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jest pełna i nie pomija, żadnego dowodu.

Niezasadna jest też apelacja obrońcy oskarżonego Ł. K. (1) w części, w której podniesiono zarzut rażącej niewspółmierności – surowości kary orzeczonej wobec tego oskarżonego.

Sąd Okręgowy w pełni akceptuje przeprowadzoną przez Sąd I instancji analizę przesłanek rzutujących na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu, który to stopień odnośnie każdego z czynów został oceniony, jako znaczny tak samo jak stopień jego zawinienia. Oskarżony działał umyślnie, z zamiarem bezpośrednim. Sąd uwzględnił również rodzaj naruszonych dóbr. Prawidłowo szczegółowo oceniono przesłanki mające wpływ na wymiar kary tak, co do każdego z czynów jak i co do kary łącznej w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Podkreślono, że oskarżony jest sprawcą niepoprawnym, wielokrotnie karany, a dwa spośród trzech przypisanych mu przestępstw popełnił w warunkach art. 64 par. 1 k.k. – okoliczność tę pomija skarżący w apelacji, starając się zbagatelizować uprzednią karalność Ł. K..

Sąd Rejonowy w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku wskazał także na okoliczności mające charakter łagodzący – tj. przeproszenie pokrzywdzonego. Okoliczności te znalazły odzwierciedlenie w wymierzonych karach, które mimo działania w warunkach art. 64 par. 1 k.k. nie zostały orzeczone w górnych granicach zagrożenia.

Również kara łączna została ukształtowana w sposób prawidłowy przy zastosowaniu zasady asperacji, zważywszy na to, że przypisane oskarżonemu czynu popełnione zostały w pewnych odstępach czasu.

W apelacji brak jest rzeczowych argumentów, które wskazywałyby na to, że faktycznie orzeczone wobec Ł. K. kary należy uznać za rażąco surowe. Sąd I instancji prawidłowo uwzględnił dyrektywy sądowego wymiaru kary z art. 53 k.k. Dolegliwość kary nie przekracza stopnia winy, uwzględnia stopień społeczną szkodliwość czynów oraz bierze pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności w oparciu o przepis art. 437 par. 1 k.p.k. należało orzec jak w wyroku.

O kosztach sądowych za II instancję na rzecz Skarbu Państwa Sąd Okręgowy orzekł biorąc za podstawę art. 624 par. 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

SSO Z. Karamara SSO A. Szeliga SSO L. Grzesiak